

t:ma

Tibnors kundtidning

Tema: Tankekraft

Tibnor knyter
kontakter i Kina

4-5

Även vuxna behöver
leka ibland

8-9

Katastrofen som vändes
till en succé

14-15

Goda tankar för utvecklingen framåt

V arför lyckas vissa med det till synes omöjliga? Det har vi funderat en del på i det här numret av t:ma. Tankekraft och tankeutbyte verkar vara ett av svaren. Därför har vi årliga utvecklingsråd där vi tillsammans med kunder och leverantörer tittar på framtiden.

Snart är första halvåret till ända och vi kan inom kort ta sommarledigt. Det är en välbehövlig vila. Vi kan alla glädja oss åt att konjunkturen verkar vända uppåt. Men vi har också fått delvis oväntade effekter. Den globala efterfrågeökningen har fått råvarupriserna att stiga dramatiskt och det med en hastighet som är långt högre än världens förväntningar. Du kan läsa mer om detta i marknadsrapporten.

Vi bevakar självklart marknaden. Det är viktigt att följa med och känna av vad som händer i vår omvärld. I detta nummer av t:ma finns en artikel från Kina, där en av våra inköpschefer besökt ett stort antal stålverk. Hon konstaterar, inte helt överraskande, att relationer och samarbete är lika viktiga för dem som de är för oss.

Jag önskar er alla en skön och avkopplande sommar.

Mikael Nyquist,
vd Tibnor

t:ma 2/2010 Tibnor säkrar materialförsörjningen av stål och metaller för verkstads-, process- och byggföretag i Norden, Polen och Baltikum. Vi är Nordens ledande leverantör samt en strategisk och långsiktig partner till industrin. Tillsammans med våra kunder och leverantörer utvecklar vi de bästa lösningarna för materialval, logistik och produktion.

Ansvarig utgivare: Mikael Nyquist
Chefredaktör: Susanne Rothlind
Layout & produktion: scp reklambyrå
Tryck: Billes Tryckeri
t:ma trycks i 7 750 exemplar.
Eftertryck medges vid angiven källa.
Omslagsbild: Undercover

Adress: Tibnor AB
Box 600, 169 26 Solna
(Gustav III:s boulevard 54, Solna)
Telefon: 010-484 00 00
Fax: 010-484 00 75
Internet: www.tibnor.se

t:ma innehåll

Besök i världens
största ställand..... **4-5**

Äventyrsbad
med runda former..... **6-7**

Ett företag är beroende
av medarbetarnas fantasi..... **8-9**

**Tibnor besökte
stålverk i Kina**

4

Marknadsrapporten
andra kvartalet..... **10-11**

Alla är viktiga för slutresultatet..... **12**

Alvenius mål
– dubblerad omsättning..... **13**

Electrolux lade ner
– Västervik tände till..... **14-15**

Matroshka möblerar
det kompakta boendet..... **16-17**

Armlös, benlös
men inte hopplös..... **18-19**

Sörmländsk grisfarm
blev en prisad vingård..... **20-21**

**Vuxna behöver
leka mer**

8

Tibnorkund fick
Motorprinsens medalj..... **22**

"Dödens väg"
i Skåne blir motorväg..... **23**

Gamla skyltar av plåt
– attraktiva samlarobjekt..... **24**

**Fiffiga möbler
för trångbodda**

16

fokuls KINA I

Tibnor knyter kontakter

Kvalitet, leveranssäkerhet, en långsiktig relation och personliga kontakter. Det är kriterier som Tibnor värderar högt i valet av materialleverantörer. För att bilda sig en egen uppfattning om vad världens största ställand erbjuder reste Tibnors inköpschef för tunnplåt och grovplåt, Andrea Johansson, på turné till Kina.

De senaste åren har vi fått allt fler offerter från leverantörer i Kina, säger Andrea. Men innan vi börjar göra affärer med nya leverantörer vill vi helst förvissa oss om med egna ögon att förhållandena på verken ser bra ut.

Andrea Johansson gjorde tidigare i våras sin andra resa till Kina för Tibnors räkning. För att kunna kommunicera med dem som tog emot henne hos företagen och för att lägga upp en så effektiv affärsresa som möjligt, fick hon hjälp av en samarbetspartner på plats i landet.

Under tio intensiva dagar besökte hon sju stålverk i flera olika landsdelar. Resan har gett viktig kunskap om vilka kulturskillnader som finns, men också insikter om likheter.

– Personliga kontakter verkar vara viktigt även för företagen i Kina, fortsätter hon. De vill lägga mycket tid på den sociala biten, så att vi lär känna varandra ordentligt.

– Långsiktighet är också en faktor som de värderar lika mycket som vi gör inom Tibnor.

Väl hemma igen känner Andrea att hon har en bättre

Andrea Johansson
Inköpschef, Tibnor

bild av de olika stålverken. Och vilken leverantör som kan vara rätt att vända sig till vid olika typer av förfrågningar från Tibnors kunder.

Hon kan bland annat konstatera att miljön på verken ger god vägledning att bedöma förutsättningarna för framtida affärer. De kinesiska företagen är oerhört stolta över sina produkter.

– På ett stålverk hade de placerat sin första tillverkade rulle precis vid ingången och knutit en fin röd rosett runt materialet. Det gav naturligtvis en bra känsla. De älskar verkligen sitt material!

Hon besökte splittrerna fabriker och arbetsplatser, med glänsande golv och rulltrappor. Snyggt, vårdat och välbe-
mannat.

– På flera ställen träffade vi representanter från maskinleverantörerna som fortfarande fanns på plats för att trimma in utrustningen och se till att allt fungerar.

Stålbranschen i Kina har medvind och företagen investerar för framtiden. Dessutom sker utvecklingen i ett rasande tempo.

– Vid ett stålverk hade de just tagit beslut om att komplettera fabriken med en steel service center-anläggning. De pekade ut platsen för oss. Vad vi såg var bara en tom gräsplätt. Ändå planerar de för invigning i slutet av året. Tio månader! Det är otroligt kort tid för ett så stort projekt.

De besökta stålverken finns nu med i Tibnors medvetande för eventuellt framtida behov. Hittills har de kinesiska stålverken haft god avsättning för sin produktion på sin inhemska marknad. Hög efterfrågan och begränsat utbud ger just nu ett högt pris på stål från Kina.

– Men vi vill vårda våra nyvunna kontakter, konstaterar Andrea Johansson.

TEXT: KATARINA AVERÅS
FOTO: ANDREA JOHANSSON

FAKTA KINA

Sedan 2009 världens största stålproducent, med en årsproduktion på 568 miljoner ton.

Folkmängd: 1,3 miljarder, nästan en femtedel av jordens befolkning.

Yta: 9,5 miljoner kvadratkilometer, nästan lika stort som hela Europa.

Största städer: Shanghai (19 miljoner invånare) och Beijing (17 miljoner invånare).

Språk: Mandarin betraktas som standardkinesiska med 867 miljoner talande.

Tibnor vill bygga upp personliga kontakter med leverantörer i Kina.

Verkets första tillverkade rulle har fått en hedersplats.

Ett av besöken gick till ett grovplåtsverk.

70 miljoner besökare väntas i Shanghai

Världsutställningen i kinesiska Shanghai pågår mellan 1 maj och 31 oktober.

Den sex månader långa utställningen väntas bli den största genom tiderna. 225 länder och internationella organisationer finns på plats. Det övergripande temat för Expo 2010 Shanghai är "Better City, Better Life" – en strävan att skapa bättre livsvillkor i världens städer. Temat knyter an till den explosionsartade urbaniseringen världen över. För tio år sedan bodde knappt hälften av världens befolkning i städer. Idag beräknas

andelen ha ökat till 55 procent. Den svenska paviljongen är en 3000 kvadratmeter tillfällig byggnad. Den är placerad i det europeiska kvarteret med övriga nordiska länder som grannar. SSAB är en av utställarna.

Läs mer om världsutställningen och det svenska deltagandet på www.expo2010.se.

Ett himla spännande bad

Dags för invigning av Himlabadet i Sundsvall

10 juni invigs Himlabadet, det nya äventyrsbadet i Sundsvall. Då har bygget pågått i knappt två år från det att spaden sattes i marken hösten 2008.

– Största utmaningen var utformningen av äventyrsdelen där alla former är runda, berättar Joakim Sidfeldt, platschef hos Rekab Entreprenad AB som är generalentreprenör för projektet.

Nu blir Västernorrlands län en nöjesattraktion rikare. Äventyrsbadet är efterlängtat och väntas dra besökare från ett stort geografiskt område.

Himlabadet utlovar en mix av upplevelser för alla åldrar. En så kallad flow rider som gör det möjligt att brädsurfa inomhus, tre vattenrutschbanor, bubblpooler, klättervägg och ett barnpoolområde är några exempel.

Anläggningen kommer även att erbjuda en ny relaxavdelning med takterrass ut mot Selångersån och en kombibassäng för rehabilitering och babysim.

FAKTA REKAB ENTREPRENAD AB

Rekab Entreprenad AB är huvudentreprenör för det nya äventyrsbadet i Sundsvall.

Ägs till 80 procent av finska OY Konte AB. Ingår i Lemminkäinen-koncernen.

Huvudkontor i Umeå samt avdelningskontor i Luleå, Sundsvall, Örnsköldsvik, Uppsala och Malmö.

Totalt cirka 250 anställda.

– Ett sådant här bygge kräver väldigt mycket armering, konstaterar Joakim Sidfeldt. I den nya badgallerian har vi använt så mycket som 150 kilo armering per kubik betong. Den som vet något om armering förstår hur mycket det är.

Armeringen har levererats av Tibnor som har bidragit med material, teknisk specialkunskap och en hel del prefabricering.

– Vi strävar efter att så stor del av armeringen som möjligt ska vara färdig att använda direkt på bygget, säger Urban Lyxell på Tibnor, som varit Rekabs säljkontakt på plats i Sundsvall. Vi har levererat alla förekommande varianter av prefabricerad armering, svetsade fundament, balkar, pelarkorgar, nät och även rullarmering till badet.

Prefabricerad armering kan lyftas i gjutformarna som den är. Det sparar tid och en hel del arbete. Arbetsmiljön blir bättre. Bearbetningen och lösningarna blir möjliga då materialleverantören och entreprenören får möjlighet att arbeta nära varandra, redan tidigt i planeringen.

– Tibnor har räknat fram all den armering vi behövde, säger Joakim Sidfeldt. Vi har fått materialet klippt och bockat enligt ritningarna. I det här projektet har det varit en fördel att vi funnits nära varandra. Vi har haft täta kontakter.

Rekab är dock inte någon ny partner till Tibnor.

Armeringsarbetet i Sundsvalls nya äventyrsbad har varit en utmaning som heter duga. Alla former är runda.

– Vi har arbetat tillsammans i både större och mindre projekt ända sedan Rekab etablerade sig i Sundsvall, säger Urban Lyxell. Det är spännande att få vara en del av ett projekt som betyder så mycket för så många.

Urban Lyxell
Säljare, Tibnor

Himlabadet är en del av Sundsvall Arena AB, ett helägt dotterbolag till Sundsvalls kommun. På hemsidan www.himlabadet.se är det möjligt att få en känsla för bygget genom de arkivbilder som finns från starten och fram tills idag. Via en länk går det också att följa bygget via en webbkamera.

TEXT: KATARINA AVERÅS

Specialisten som gör bygget enklare

Tibnor kryddar sina armeringsprodukter med expertrådgivning och unika specifikationsberäkningar. Specialisten bakom dessa uppskattade tjänster heter Hans Kilström.

– Det är mycket värdefullt för oss, konstaterar Jan Almgren, platschef hos Ångström & Mellgren AB och ansvarig för flera stora pågående byggprojekt. Tack vare kontakten med Tibnors specialist känner vi alltid ett stort engagemang från företagets sida och förståelse för hur verkligheten ser ut.

Hans Kilström har arbetat med armering i över 35 år, hela sitt yrkesverksamma liv. Idag är han involverad i projekt över hela landet, men har fortfarande sin bas hemma i Smedjebacken, där han liksom många andra har en bakgrund på ortens valsverk.

– Ju tidigare Tibnor blir involverat i byggprojektet, desto mer nytta kan jag tillföra. Utifrån konstruktörens armeringsritningar går det faktiskt att specificera varenda liten pinne, se vad som behöver prefabriceras genom klippning och bockning, och vad som täcks av standardprodukter i Tibnors utbud.

– Det gäller att inte bara identifiera dimensioner, klipplängder, delmått och bockningsvinklar, konstaterar han. Lika viktigt är det att sortera tredimensionellt, vilket innebär att vi redan i leveransen har buntat materialet i den ordning det ska användas och enligt de förutsättningar som gäller på det aktuella bygget.

Tibnors erbjudande är uppskattat. Det vittnar bland andra Jan Almgren om.

– Det är en fördel när någon förstår hur vi arbetar praktiskt, säger han. Tack vare att Hans finns med från början, och på eget initiativ föreslår lösningar till konstruktören, underlättas arbetet för oss. Det är också positivt med personliga besök på bygget för att diskutera med våra armeringskylar.

TEXT: KATARINA AVERÅS, FOTO: ERIK KILSTRÖM

Hans Kilström
är armerings-
tekniker och
specifikatör på
Tibnor.

Vuxna behöver leka – även på jobbet

Eva Hoff är lektor på Psykologiska Institutionen vid Lunds Universitet, där hon arbetar som forskare och lärare. Specialområdena är fantasi och kreativitet.

– Sambandet mellan fantasi och kreativitet är inte helt klarlagt, inte heller vilka hjärnprocesser som är delaktiga. Även om det antas att både fantasi och rationellt tänkande ligger bakom kreativiteten, säger hon.

Ibland beskrivs den kreativa processen som tvådelad. De fria associationerna och fantasin måste släppas loss för att kläcka nya idéer. Därefter följer mer rationella processer och rimlighetsbedömningar om vad som är möjligt att genomföra.

Även om Eva Hoffs egen forskning främst berör barn, anser hon att det som stimulerar barnen att bli mer kreativa även gäller i arbetslivet. Om ett barns kreativitet stimuleras kontinuerligt, bygger det upp individens kreativa förmåga även i vuxen ålder. Ett barn med hämmad kreativitet riskerar att vara hämmat även som vuxen.

Hur utvecklar och behåller man medarbetarnas och arbetskamraternas kreativitet? Med regler och instruktioner eller med öppenhet, flexibilitet och lekfullhet? Får man svara emot, ta eget ansvar och uppmuntras att komma med egna svar och idéer? Forskarna har visat att dessa aspekter främjar kreativiteten på arbetsplatserna.

– Det problematiska här är om barn och vuxna bara följer order utan att tänka själva, säger Eva Hoff. Det är viktigt att alla medarbetare känner att deras nya idéer välkomnas och att de bidrar till att företaget utvecklas.

Det är viktigt att våga vara annorlunda och att faktiskt få lov att vara det, att inte tvingas bli som alla andra.

– Lite knäppa och annorlunda idéer måste också få beröm. När dagisklassen sitter och målar påskkycklingar ska också det barn som målar kycklingen svart få beröm för sin originella kyckling. Det är av betydelse att lärarna uppmuntrar annorlunda tänkande.

Eva Hoff, forskare och lärare i psykologi vid Lunds Universitet.

Många företag och organisationer är så slimmade att det finns litet utrymme för nya rutiner, såväl när det gäller ekonomi som produktion.

– Vi borde uppmuntra varandra att tänka utanför ramarna i större utsträckning. Det finns forskning som visar att kreativiteten ofta sprids från ett område till ett annat.

Eva exemplifierar med en forskare som bad en grupp

människor att stiga upp ur sängen på nya sätt under en veckas tid. Bara denna lilla förändring i vanorna förbättrade deltagarnas resultat i ett kreativitetstest.

Eva Hoff beskriver hur viktig fantasin är för kreativiteten. Trots det finns ofta föreställningen bland vuxna att fantasi är barnslig och slöseri med tid.

FAKTA PSYKOLOGISKA INSTITUTIONEN VID LUNDS UNIVERSITET

Institutionen har fem avdelningar: Arbets- och organisationspsykologi, Klinisk psykologi, Kognition, Neuropsykologi, Utvecklingspsykologi samt Personlighets- och socialpsykologi.

Eva Hoff är en av drygt 25 forskare och lärare på avdelningen Personlighets- och socialpsykologi. Föreståndare är professor Ingegerd Carlsson.

Avdelningen har ett 20-tal doktorander och ett stort antal studenter. Totalt har Psykologiska institutionen 1300 studenter, ett 50-tal aktiva doktorander och 110 anställda.

– Ett företags utveckling är beroende av medarbetarnas fantasi. Därför måste organisationen stimulera kreativiteten, säger psykologen och forskaren Eva Hoff i Lund.

– Men i fantasin kläcks nya idéer. Medarbetarna bör få ta sig tid att bara sitta och tänka. Fantasin kan både förhindra frustration och lösa problem. Vi behöver ofta ett annat och mer tillåtande förhållningssätt till fantasi, drömmar och visioner.

Även avslappning är bra. Vid hårt arbete är man starkt fokuserad och stänger ute annat, även kreativa associationer.

– Då är det nödvändigt med ett växelspel, att ta pauser med till exempel en promenad eller en liten lur. Då kan nya impulser poppa upp i hjärnan, som hjälper en att se lösningarna på problemen.

Lekfulla situationer kan ge nya impulser, anser Eva Hoff. Att göra det man helst vill göra, på den plats man tycker bäst om, skapar jordmån för de goda idéerna.

Man kan till exempel låta anställda komma med "den tokigaste idén" på vad företagets produkter kan användas till. Vem vet, kanske blir något förslag framtidens produkt för företaget?

– Min övertygelse är att vi måste sträva efter en växelverkan mellan intensivt arbete och total avslappning. Samt att utrymme ges till såväl rationellt som fantasifullt tänkande, sammanfattar Eva Hoff.

Nya impulser kan poppa upp i hjärnan om man tillåts använda sin fantasi.

TEXT: HENRIK MOBERGER

Marknadsra

Kina fortsätter att producera och förbruka mycket stål. Det råder fortsatt brist på råvaror för stålindustrin globalt och priserna påverkas. Fordonsindustrin verkar ha återhämtat sig och de stora billänderna har ökat sin produktion. I Sverige blev tillväxten god under första kvartalet.

Sverige är sakta på väg uppåt. Under första kvartalet 2010 växte vår ekonomi med tre procent, jämfört med samma period förra året. En kraftigare BNP-tillväxt än vad USA och Tyskland kan uppvisa.

– En stark återhämtning. Vi har den starkaste tillväxten i nästan hela EU, men vi måste vara försiktiga med tolkningen, konstaterade Sveriges finansminister Anders Borg på ett pressmöte 28 maj.

Det är de svenska hushållens inköp av framför allt bilar och utlandsresor samt den svenska industrins lageruppbbyggnad som stått för tillväxten. Däremot minskade detaljhandeln under april, vilket överraskade. En tänkbar orsak som nämnts är att hushållspengarna inte räckte så långt när vinterns höga elräkningar betalats.

Skuldskrisen i Europa, som startade med oron kring Greklands ekonomi, fortsätter att skapa utmaningar för EMU-samarbetet. Vid Swedbanks ekonomiska seminarium 27 maj konstaterade talesmän för Kiel-institutet att flera europeiska länder, däribland Spanien och Irland, fortfarande lider av brustna tillgångsbubblor. Först 2013 räknar Kiel-institutet med att tillväxten av bruttonationalprodukten (BNP) är tillbaka på de nivåer som fanns före krisen.

USA har tagit sig upp ur konjunktursvackan, även om många negativa faktorer kvarstår. Arbetslösheten ligger på nästan tio procent vilket innebär att ungefär 15 miljoner amerikaner står utan arbete, och de som inte får sina hus sålda har svårt att flytta.

Sjukvårdsreformen som Barack Obama lyckades få igenom och som ska omfatta mer än 30 miljoner personer, förväntas dock skapa tillväxt inte bara inom vården, utan även inom IT-sektorn.

Ökad efterfrågan på stål

– Andra kvartalet verkar arta sig bra, konstaterade vd:n

för tyska ståldistributören Klöckner & Co till Steel Business Briefing (SBB) i maj. Det gjorde mycket redan när byggindustrin i Europa kom igång efter en kall vinter.

Den polska stålindustrin tror att hemmamarknaden ökar med 12-14 procent under 2010, bland annat tack vare infrastruktursatsningar inför fotbolls-EM i Polen 2012, rapporterar SBB.

World Steel Association bedömde i slutet av april att den globala efterfrågan på stål ökar med tio procent i år och med fem procent nästa år. Då, konstaterar man, skulle vi nå ett historiskt högsta läge med ett behov på 1,3 miljarder ton. Detta innebär en råstålsproduktion på 1,4 miljarder och ett fortsatt ökande behov av järnmalm under de närmaste tolv till 18 månaderna. Totalt räknar OECD med att världens stålverk nu ligger på ungefär 80 procent av sin kapacitet.

Kina ökade sin stålproduktion med 27 procent under april, jämfört med samma period förra året, och nådde månadssiffran 55,4 miljoner ton, den högsta någonsin.

Råvarupriser på en hög nivå

Den engelsk-australiensiska gruvjätten Rio Tinto har gjort upp om malmpriset för andra kvartalet med merparten av de asiatiska kunderna. Återstår Kina, där priserna förväntas förhandlas separat med varje verk.

Detta eftersom China Steel Association är motståndare till den nya prissättningsmetoden för malm, där priserna sätts per kvartal baserat på föregående månaders spotpriser. I Japan verkar avtalet för april-maj ha landat på en nivå som är 100 procent högre än marknadspriset för 2009, konstaterar Steel Business Briefing (SBB) den 24 maj.

Internationella valutafonden (IMF) har låtit forskare granska hur råvarupriserna generellt har varierat under perioden 1950-2009. De konstaterar att finanskrisen, som inleddes sommaren 2008, avviker genom att råvaru-

ppport

prisernas fall blev tre gånger större än normalt, och det på bara en fjärdedel av den tid det brukar ta, rapporterar Svenska Dagbladet.

Fordonsindustrin är på gång igen

Världens fordonsindustri har kommit igenom den värsta krisen, anser PriceWaterhouse Coopers som citeras av SBB. De tolv största biltillverkande länderna ökade alla sin produktion med allt från 10 till 70 procent under första kvartalet, om man jämför med samma kvartal 2009.

I Kina såldes 1,7 miljoner bilar under mars. Tillverkningen under första kvartalet ökade med 50 procent jämfört med samma period ifjol, rapporterar andra SBB-källor.

Kring 2014 bör den europeiska bilindustrin vara tillbaka på samma nivåer som före finanskrisen, det vill säga 20,4 miljoner tillverkade enheter mot årets förväntade 17,2 miljoner. Det konstaterar brittiska Society of Motor Manufacturers and Traders, i en rapport som Steel Business Briefing fått ta del av.

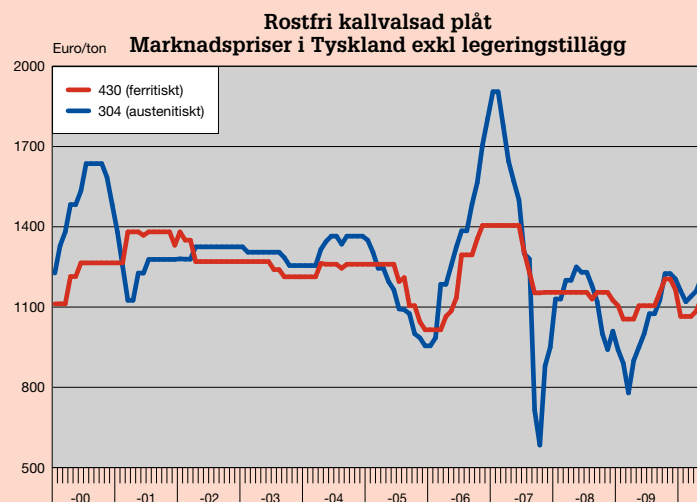
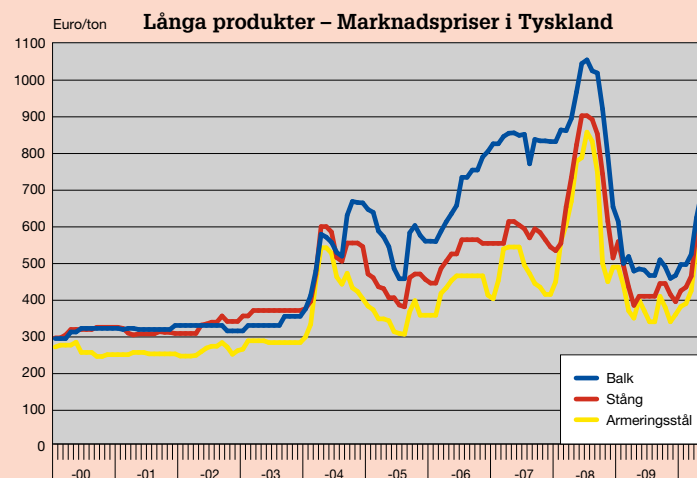
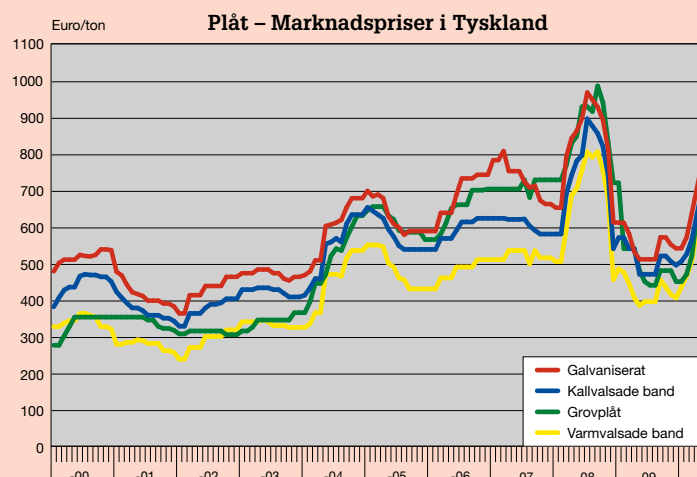
Samtidigt beräknas överkapaciteten inom den europeiska bilindustrin vara nio miljoner enheter. I rapporten ställs frågan om industrin verkligen kan bära den kostnaden, istället för att stänga ned fabriker.

Det rådande läget höjer stålpriserna

Den globala efterfrågan på stål och kraftigt ökande råvarukostnader påverkar stålpriserna. Då euron är svag, förväntas inte exporten av stål till Europa från andra världsdelar att öka, konstaterar MEPS i sin majrapport.

TEXT: SUSANNE ROTHLIND
KÄLLOR: STEEL BUSINESS BRIEFING (SBB),
MEPS EUROPEAN STEEL REVIEW

Marknadspriser maj 2010

Alla är viktiga för slutresultatet

– Trivs man på jobbet, presterar man bättre. Det är viktigt att alla medarbetare känner att de kan vara med och skapa Tibnors framtid, säger Carl Johan Wahlgren, chef för logistik och produktion inom stål och metall.

Totalt har 16 utvecklingsdagar genomförts. Det har varit blandade grupper, både vad gäller yrkeskompetens och vilken ort man arbetar på.

– Via mixade grupper ville vi stärka förståelsen för varandra, oavsett vad man arbetar med, förklarar Carl Johan Wahlgren. Målet med utvecklingsdagarna var att ta vara på varje medarbetares engagemang och vilja att bidra. Genom att involvera alla skapar Tibnor förutsättningar för att stärka arbetsklimatet, att alla mår bra, trivs och utvecklas. Det ska också leda till att man i högre utsträckning stöttar varandra.

– Vi hoppas att få alla att förstå att just deras bidrag är viktigt för företaget, säger Carl Johan Wahlgren.

Marith Grahn, som arbetar med materialadministration i Köping, tycker att utvecklingsdagen var givande.

– Den gav många idéer om hur man genom att tänka och agera på ett positivt sätt kan få ett bättre arbetsklimat.

Det var också intressant att träffas över gränserna, lära känna varandra och ta del av andras åsikter, säger hon.

Marith var en av de första som gick på utvecklingsprogrammet. Hon tror att det kan komma att behövas en uppföljning för att den positiva andan ska hålla i sig.

– Det är lätt att falla tillbaka till hur det brukar vara. Det vore bra att ha en uppföljning och få en påminnelse om vad vi pratade om och hur vi kan gå vidare. Det skulle också vara intressant att se om arbetsklimatet och medarbetarna har ändrat sig på något sätt efter träningsdagarna, säger Marith Grahn. Carl Johan Wahlgren håller med.

– Den stora utmaningen är att låta det positiva tanke-sättet finnas i vardagen, även om jag tycker mig se lite fler leenden nu. I september ska vi ha en uppföljning. Då ska vi bland annat följa upp att de åtgärder som vi gemensamt beslutat oss för har gett avsedd effekt för arbetsklimatet, avslutar Carl Johan Wahlgren.

FAKTA EXEMPEL PÅ HUR PERSONALEN PÅ TIBNOR KAN PÅVERKA FÖRETAGET:

MER AV:

- Vara kreativ och föreslå lösningar.
- Ta många initiativ för att inspirera och uppmuntra.
- Framföra önskemål.
- Åstadkomma förändringar och resultat.
- Aktivt bearbeta nulägen för att skapa motivation och idéer.

MINDRE AV:

- Negativa kommentarer.
- Få initiativ till att inspirera och uppmuntra.
- Klagomål.
- Kräva förändring och resultat av andra.
- Vara passiv i väntan på bättre tider eller andras initiativ.

Carl Johan Wahlgren
Chef för logistik och produktion inom stål & metall

Emil Karpf
Projektleadare för utvecklingsdagarna

TEXT: ANN-SOFIE BORGLUND

ALVENIUS EXPANDERAR i samarbete med Tibnor

Vid Alvenius rörtillverkning i Eskilstuna är alla överens.

– Det blev ett lyft för oss när vi började köpa tunnplåt av Tibnor.

På många sätt, säger Alvenius inköpschef Kenth Brinkenstrand.

Alvenius tillverkar spiralsvetsade rör, rörsystem och kopplingar till i huvudsak fyra segment: brandskydd, industrin, snötillverkning, gruvor och tunnlar.

– Målet är att omsätta 250 miljoner år 2014. Det vill säga dubbelt så mycket som idag, säger marknadschefen Johan Leiker.

Han menar att Alvenius svetsade tunnplåtsrör har många fördelar, jämfört med rör av plast och gjutjärn.

Bland annat:

- Ett lågt flödesmotstånd gör att pumparna förbrukar mindre energi.
- Rören är snabbkopplade, ingen tidsödande och kostsam svetsning.
- De lätta rören ger hälften så många lastbilar på vägarna jämfört med rör av gjutjärn.
- Alvenius plåtrör klarar högre tryck än plaströr.
- Personalen som monterar Alvenius lätta rör behöver inte slita lika ont. I en del branscher, exempelvis sprinkler, är inte lätta plaströr tillåtna.

– Så förutsättningarna att ta marknadsandelar är mycket goda, poängterar Johan Leiker.

Tanken är att Alvenius expansion ska ske med bibehållen personalstyrka. Att företaget börjat köpa tunnplåten från Tibnor kan ses som ett led i företagets strävan att hålla nere personalkostnaderna.

Tidigare kom plåten i band från SSAB i Borlänge. Plåten tog omvägen via en underleverantör i Avesta innan den kom till Eskilstuna.

Alvenius inköpschef Kenth Brinkenstrand är mycket nöjd med att Tibnor tagit över logistikansvaret och snabbat på de tidigare omständliga leveranserna.

– Administrationen blir så mycket enklare när man har en aktör istället för två. Och ännu viktigare, vi har gott och väl halverat vårt lager och därmed förbättrat kassaflödet, säger Kenth Brinkenstrand.

Tidigare tvingades Alvenius beställa sitt råmaterial på spekulat. Nu när det kommer från Tibnors steel service center har ledtiderna och precisionen förbättrats rejält. Det handlar om tio dagar istället för åtta veckor.

– Tibnor levererar ett kundanpassat material, felaktiga bandbredder är ett minne blott. Vi betalar lite mer för den här servicen. Men i slutänden tjänar vi på upplägget, inget snack om den saken, säger Kenth Brinkenstrand.

Taisto Moilanen är Alvenius kontaktperson på Tibnor. Han är glad för att Alvenius uppskattar partnerskapet.

– Vi erbjuder snabbare och precisare leveranser, högre servicegrad, mindre anropsposter och större flexibilitet. Det glädjer mig att Kenth Brinkenstrand tycker att han får mycket för pengarna, säger Taisto Moilanen.

TEXT: ULF BERTILSSON

Taisto Moilanen
Säljare,
Tibnor

Kenth Brinkenstrand
Inköpschef,
Alvenius

FAKTA AB ALVENIUS INDUSTRIER

AB Alvenius Industrier startade sin verksamhet i Eskilstuna 1951 med att förse lantbruket med bevattningsrör. Inom gruvnäringen insåg man snabbt fördelen med de lätta och snabbkopplade rören.

Idag är företaget en global leverantör av spiralsvetsade rör och rörsystem. 80 procent går på export.

Flera affärsområden har adderats genom åren. Idag levereras produkterna till allt från släckvattensystem till kärnkraftverk till stora snökanonanläggningar i Alperna.

Katastrofen i Västervik nu en SUCCE

Electrolux flyttade dammsugartillverkningen till Ungern. Katastrofen var ett faktum. Över 500 fick gå. Men en man såg möjligheterna i den stora fabriken. Idag, sex år senare, är det full fart i Västervik igen.

Då var Västervik i det närmaste dödsdömt. Nu talar man om Västerviksandan. Och faktum är, att hade inte Electrolux flyttat sin dammsugartillverkning, hade troligen aldrig företag som Light My Fire, Lager 157 och Hexaformer expanderat i Västervik i den utsträckning de gjort. När bruksortsmentaliteten gick i graven, föddes Västerviksandan.

– Vi brukar lite skämtsamt säga att nedläggningen av Electrolux var det bästa som hänt Västervik, intygar Roger Psajd på näringslivsbolaget Västervik Framåt.

Bolaget startades av kommunen och näringslivet för att utveckla stadens företag och locka nya till sig, och fick snabbt ordentligt med vind i seglen. Totalt har 1500 arbetstillfällen skapats i kommunen sedan Västervik Framåt startades.

– För sex år sedan stod tio företag för 80 procent av sysselsättningen. Idag finns här 250 företag. Då minskade befolkningen, nu ökar den, sammanfattar Roger Psajd.

En bidragande orsak till framgångarna är, enligt många, det goda samarbetet mellan kommun och näringsliv.

Men Börje Andersson var den som allra mest såg Västerviks möjligheter och som vände nedläggningen av Electrolux-fabriken till något positivt. Det var han som skapade WeLux företagscenter. Utan honom hade sannolikt den 28 000 kvadratmeter stora fabriksbyggnaden varit jämnad med marken.

Börje Andersson
Entreprenör

"Fantasin är en stark drivkraft för en entreprenör. Med fantasins hjälp kan man föreställa sig framtiden. I mitt fall handlar det ofta om att jag tänker mig hur en byggnad skulle kunna formas för att tjäna ett nytt syfte."

Börje Andersson

FAKTA WeLux FÖRETAGSCENTER

Electrolux dammsugarfabrik i Västervik från 1948 förvärvades efter nedläggningen 2004 av Börje Andersson och Åke Sjöblom, som renoverade fastigheten och startade WeLux Företagscenter.

Fastigheten består av 3 000 kvadratmeter kontor och 18 000 kvadratmeter sammanhängande produktionsyta. Dessutom finns höglager, fristående produktionsbyggnader och kallager. Totalytan är 28 000 kvadratmeter.

Idag är ett 30-tal företag, med sammanlagt runt 400 anställda verksamma vid WeLux Företagscenter.

Med en kungamedalj för "gagnerik gärning inom svenskt näringsliv", flera framgångsrika företagshotell på sin meritlista, är Börje Andersson något av Västerviks starke man. Att han dessutom varit med och räddat Västerviks stolthet – elitserieklubben Västervik Speedway – från undergång, gör honom inte mindre populär.

– Jag fick veta att Electrolux skulle lägga ner och såg en utmaning i att bygga upp och anpassa den nedlagda fabriken för nyetablerade småföretag i Västervik, säger han.

Börje köpte, tillsammans med kollegan Åke Sjöblom, fabriken för en symbolisk krona. Efter ansenliga investeringar och intensivt arbete stod byggnaden några månader senare redo för nya hyresgäster.

Idag huserar 30 företag med sammanlagt omkring 400

anställda i den gamla fabriken. Snart räknar man med att 500 personer kommer att jobba här igen.

Börje Andersson har, med ålderns rätt, dragit sig tillbaka. För två år sedan såldes WeLux till Jörgen Svanlind som har stora planer för framtiden, med bland annat utbyggnad av stora markområden.

Att nedläggningen av Electrolux-fabriken trots allt blev ett lyft för Västervik förklarar Börje Andersson så här:

– Hotet om nedläggning skapade stor oro. När det väl hände drabbade det inte bara de anställda, utan även underleverantörer och många, många andra. Då måste man försöka lyfta sig tillsammans. Nedläggningen blev en nytändning, helt enkelt.

TEXT: MARIKA SANDAHL, FOTO: ANDERS STEINER

En styrka att vara många

En av de första att flytta in i WeLux företagscenter, var Magnus Wiesel på Retronic AB, som bygger elsystem för båtar.

Magnus Wiesel arbetade som elkonstruktör inom flygindustrin när han flyttade till Västervik för att starta eget. Han fastnade både för byggnaden och för Börjes positiva kraft.

– Fabriken var då nästan öde. Jag hyrde en liten vrå och kunde se hur långt som helst i de tomma lokalerna, berättar han.

Men det dröjde inte länge innan fler företag började flytta in. Nu är Magnus omgiven av andra småföretagare och känner en styrka i att vara en av många.

– Det har vuxit fram en positiv anda här, i takt med att fler och fler flyttat in, säger han och tillägger att han sett flera tidigare Electrolux-anställda starta egna verksamheter i lokalerna.

– Självt har jag just anställt en kille som tidigare byggt dammsugare. Nu bygger han elsystem åt båtbyggare som Storebro, Windy och Nimbus, säger Magnus Wiesel.

TEXT: MARIKA SANDAHL

Magnus Wiesel flyttade till Västervik från Linköping och bygger idag elsystem åt båtillverkare som Windy, Storebro och Nimbus.

Det är en styrka att vara många, tycker hyresgästerna vid WeLux Företagscenter.

MATROSHKA MÖBLERAR DET KOMPAKTA BOENDET

Matroshka är namnet på ett finurligt möbelkoncept där möbler förvaras i varandra – precis som de ryska matroshka-dockorna. Bakom idén står tre tidigare industridesignstudenter på Mittuniversitet i Sundsvall, som numera driver bolaget Volymdesign.

Allt startade under en kurs i kreativitet och problemlösning där industridesignstudenterna fick i uppgift att lösa ett problem på ett kreativt sätt. Målgrupp: studenter.

– Vi ville gärna hitta en lösning åt trångbodda studenter. Vi valde att fokusera på förvaring och att utnyttja rummets volym istället för att enbart titta på golvytan, berättar Anna Fossane, vd på Volymdesign.

Anna Fossane, Sara Remnerth och Anna Thorseus tog fram skisser till ett möbelsystem där möblerna kan placeras i varandra. Parallellt med skolarbetet valde de sedan att arbeta fram modeller till möbelserien.

Möblerna tillverkas i Bredbyn på Edvardssons Trävaru AB. Stål finns i de extra bordsben som används när bordet höjs upp från soffbord till matbord.

Möblerna visades på Stockholm Furniture Fair 2008. Trion fick en enorm respons och kände att de inte kunde släppa idén.

Hemligheten är just att möblerna kan gömmas inuti varandra när de inte används. Om alla möblerna är utdragna ryms de på 13 kvadratmeter.

– Framförallt har vi fått internationell uppmärksamhet. I storstäder som New York och Tokyo är varje kvadratmeter väldigt dyr, vilket ökar intresset för smarta möbler, säger Sara Remnerth produktionsansvarig på Volymdesign.

Och det är inte svårt att förstå det stora intresset. På fyra kvadratmeter ryms en bokhylla, dubbelsäng, soffa, matbord, sex pallar, arbetsplats och plats för förvaring!

Hemligheten är just att möblerna kan gömmas inuti varandra när de inte används. Om alla möblerna är utdragna ryms de på 13 kvadratmeter. Förutom intresse från potentiella kunder och en rad utländska inredningsmagasin har även Volymdesign vunnit en rad priser. Förra året vann de första pris i idétävlingen jagharenide.nu och fick motta 50 000 kronor. De deltog också i affärsplanetävlingen Venture Cup Nord där de fick pris för bästa affärsidé. Nu – ett år senare – är äntligen de första möblerna klara för försäljning.

TEXT: ANN-SOFIE BORGLUND

Han föddes utan armar och ben. Med envishet, tålamod och stor mental styrka har han övervunnit hinder efter hinder. Idag lever Mikael Andersson ett liv ingen trodde var möjligt.

Armlös, benlös men inte hopplös

Mikaels mamma fick blodbrist och åkte till sina föräldrar för att vila upp sig. Hennes far arbetade med ogräsbekämpningsmedlet Hormoslyr.

När Mikael föddes hade han inga armar och ben. Han skulle inte kunna lära sig att sitta själv, trodde läkarna.

Istället lever Mikael i sin dröm: ett självständigt och oberoende liv, som gift fyra barnspappa, egen företagare och uppskattad föreläsare. Mikael Andersson vet vad tankens kraft vill säga.

– Det handlar mycket om att se det jag har, inte det jag saknar. Och så är jag väldigt envis, berättar han. Det kan behövas, när de mentala barriärerna var större än de fysiska hindren.

Mikael gör en mellanlandning hos familjen hemma i villan väster om Göteborg. Han är ute på en lång, landsomfattande föreläsningsturné och har nyligen blivit far till sitt fjärde barn. I höstas kom boken "Armlös, benlös men inte hopplös".

– Jag lever mitt liv fullt ut, sammanfattar han.

Under sina föreläsningar berättar Mikael om sitt liv och sin långa resa från barndomens utsatthet, uppgivenhet, förtvivlan och ilska till det liv han lever idag. Han berättar om hur han tvingades lära sig att använda proteser, fast de gjorde ont, i stället för att utveckla de färdigheter han har idag.

Hur han levde åtskild från sina föräldrar månader i sträck, trots deras kamp för att själva ta hand om honom. Så småningom lärde Mikael sig att på sitt eget sätt angripa problem och övervinna självskapade begränsningar, vilket gradvis förändrade hans liv.

– Redan som liten bestämde jag mig för att bli oberoende och självständig.

Han lärde sig att simma, spela pingis, fotboll, innebandy och åka skidor. Han kör bil och han leker med sina barn, precis som andra pappor.

– Idrotten har betytt oerhört mycket, intygar han. Och jag älskar att tävla!

Det hindrar inte att varje dag är en utmaning och att det behövs både tid, tålamod och problemlösningssförmåga. Nyligen lärde han sig att byta häftklamrar. En framtidsdröm är att köra motorcykel. Han tränar hårt för att vara stark och ha en bra rörlighet i kroppen.

Hur gör du?

– Det intressanta är egentligen inte **hur** jag gör, utan **att** jag gör det.

Mikael menar att det handlar om att förändra sin egen attityd, sitt angreppssätt. Att upptäcka sina dolda resurser.

Att i stället för att tänka "det är omöjligt", ställa sig frågan "är det sant att jag inte kan göra det här?".

Detta gäller inte bara honom och andra personer med funktionsnedsättning, menar han. Det gäller oss alla.

– Jag är inte unik med speciella egenskaper. Det intressanta är inte att jag är jag. Det intressanta är att det går att ändra sitt liv genom att ändra sina förväntningar på sig själv, om så bara en liten, liten aning.

TEXT: MARIKA SANDAHL, FOTO: SÖREN HÅKANLIND

FAKTA MIKAEL ANDERSSON

Född: 1964 i Örebro.

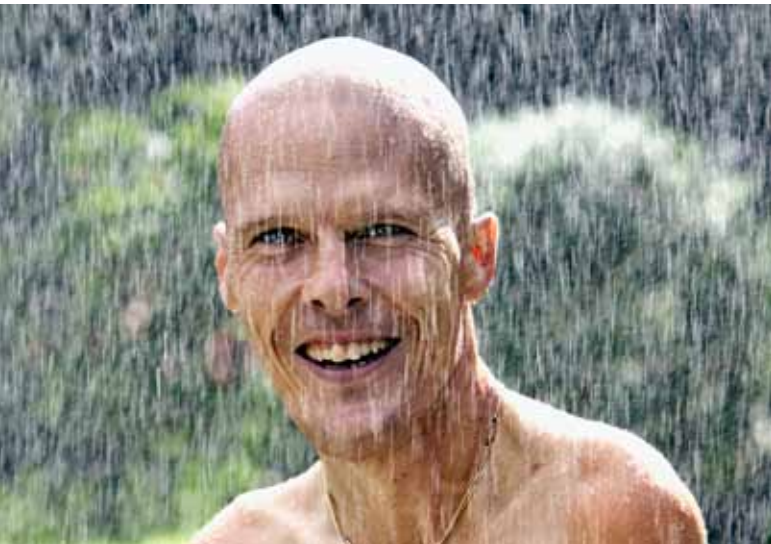
Bor: Västra Frölunda utanför Göteborg.

Familj: Christina och barnen Sara 15, Simon 11, Linus 5 och lillasyster två månader.

Yrke: Föreläser om tankens kraft och vår inneboende förmåga att själva påverka våra liv och lyckas med det till synes omöjliga. Författare till boken "Armlös, benlös men inte hopplös" som kom ut på Norstedts i september 2009.

Fritid: Träna, träna, träna. Umgås med familj och vänner.

Läs mer om Mikael: www.mikael-unlimited.se

Birgittas råd för framgång:

Birgitta var Mikael's första egna idrottslärare och en person som betytt oerhört mycket för honom. Han använder sig av hennes råd än idag.

- Du vet inte om du kan förrän du har försökt!
- Gör det på ditt eget sätt!
- Försök igen, och igen!
- Bry dig inte om vad andra tycker!
- Våga lyckas!

Mikael Andersson om fantasi:

Fantasi är ett inre samtal, som jag använder mig mycket av. För mig handlar det ofta om bilder, att se mig själv göra något. För andra kan det vara färger, ljud... vad som helst.

Med fantasins hjälp föreställer man sig saker som egentligen just nu inte finns. Det betyder inte att de inte kan bli verklighet. Fantasi och drömmar är viktiga!

SÖRMLÄNDSK GRISFARM BLEV EN PRISAD VINGÅRD

Stjärnkocken Göran Amnegård flyttade hem från Kanada och satsade på en vingård – utanför Flen. Det går aldrig, kraxade olyckskorparna. Nu har de sörmländska druvorna från Blaxsta gård vunnit guld i Vin-VM.

I början av 1980-talet var civilekonomen Göran Amnegård handelssekreterare på Exportrådet, med placering i Kanada. Hans allt starkare intresse för god mat fick honom så småningom att byta spår.

Han sökte och kom in på en ansedd kockskola i Toronto, den kanadensiska motsvarigheten till Grythyttan. Göran hade hamnat rätt. Han blev Årets kock i Kanada 1991, 1993 och 1994.

– Kanada är ett ganska förvirrat land när det gäller mat, korsningen mellan det franska och engelska köket är inte alltid helt lyckad. Men isvin är de bra på. De står för ungefär 80 procent av världsproduktionen, säger han.

Göran var under en period anställd på en restaurang med eget vinhus. När han och familjen flyttade hem till Sverige visste han det mesta om hur man tillverkar goda isviner.

Uppväxten i Skåne gjorde att det låg nära till hands att etablera sig där nere. Men när Göran jämförde Skåne och Sörmland fann han att den skånska luften är lite väl fuktig om höstarna när druvorna ska mogna. Dessutom ska isvinsdruvor skördas när det är minus sju eller kallare. Och så kallt är det inte särskilt ofta i Skåne före jul.

Så det blev Blaxsta gård, med vacker utsikt över sjön Långhalsen och det böljande sörmländska kulturlandskapet. En gammal ko- och grisgård som Göran förvandlat till en vingård med restaurang och konferensmöjligheter.

– Antalet soltimmar per år ligger bara tre timmar efter Gotlands sydspets. Jag är övertygad om att vi gjorde rätt som etablerade vår vinproduktion här i mellersta Sörmland.

Odlingsmöjligheterna i Sörmland är snarlika dem Göran är van vid från södra Ontario, Kanada. Solen ligger lågt under mognadsperioden i september. Ett något glesare plantavstånd samt bredare mellan raderna är ett måste.

FAKTA ISVIN

Isvin är ett naturligt sött vin som erhålls genom att druvan skördas och pressas vid minst sju grader minus, oftast i december. Det är förbjudet att frysa druvorna artificiellt, vilket ibland förekommer i länder som inte styrs av EU:s regelverk.

Musten måste innehålla minst 272 gram socker och 15 gram syra. Isvin är dyrt att framställa, 1000-2000 kr/liter.

Blaxsta gårds Vidal Ice Wine vann nyligen guld i Vin-VM i Frankrike. Totalt var 48 länder och drygt 16 000 olika viner representerade. Vidal Ice Wine har tidigare ett silver och två brons i Vin-VM.

– Vissa år ramlar nio av tio druvor till backen innan skörd. Då förstår alla att priset blir rätt högt per flaska.

– Viktigt är också att se till att druvklasarna sitter nära marken så att de kan fånga upp markvärmen under hösten samt att ha en väl-dränerad sandblandad jord, förklarar Göran.

Vinbuskarna är planterade i sydsluttningar med vindfång i ryggen, antingen skyddas de av en ladugård, en granhäck eller en skogskant. Buskarna klipps ner rejält efter skörd för att inte knäckas av eventuella snömängder.

Göran Amnegård producerar ett antal "vanliga" kvalitetsviner, baserade på druvor, frukt och bär från de egna odlingarna. Men 90 procent av produktionen handlar om de prisbelönda isvinerna.

– Det sker en kemisk reaktion i druvorna när de fryser och tinar, fryser och tinar. De får en naturlig sötma och bygger upp toner av bland annat vanilj och aprikos.

Den jordnära och karaktäristiska smaken i all ära, en del reagerar negativt på priset. Att isvinerna inte är några lågprisvarianter har sin naturliga förklaring.

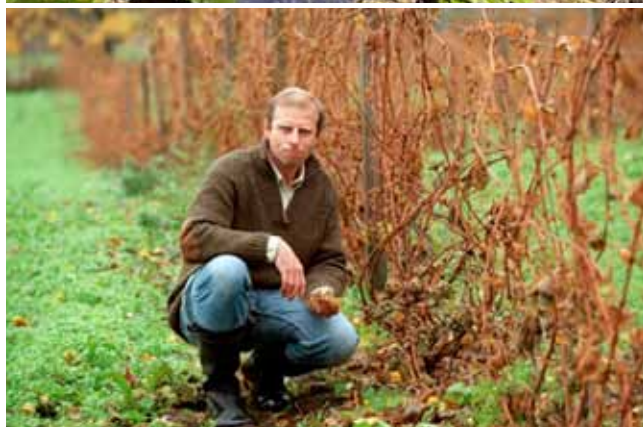
Svinnet blir extremt stort när druvorna ska klara ett antal höststormar och en begynnande vinter. Vissa år ramlar nio av tio druvor till backen innan det är dags för skörd. Då förstår alla att priset blir rätt högt per flaska.

– Med den bakgrunden är vår nisch att framställa specialviner och exklusiva viner av internationell mästarklass. Vi exporterar merparten av vinerna samt säljer till utvalda svenska restauranger. Men de finns även att beställa på Systembolaget.

Nyligen vann Blaxsta gårds Vidal Ice Wine guld i Challenge International du vin (Vin-VM) i franska Bourg Blaye. Det är första gången ett svenskt vin kammar hem ett VM-guld.

– Mycket glädjande. Jag är mycket stolt. Det här tycker jag bevisar för alla tvivlare att det går att förvandla en sörmländsk grisfarm till en attraktiv vingård, sammanfattar Göran Amnegård.

TEXT: ULF BERTILSSON

Göran Amnegård byggde en vingård i Flen. Nyligen blev han först med att vinna Vin-VM med ett svenskt vin.

Tibnor- kund fick Motorprinsens medalj

Mats Eriksson

– Motorprinsens medalj har delats ut till Mats Eriksson, på ME-plåt. En Tibnorkund som förutom att han kör dragracing även köper plåt från SSC och lager, bland annat höghållfast.

– Jag är jättestolt, säger Mats Eriksson, men hela teamet ska ta åt sig äran. Det här är en lagsport, poängterar Mats.

Motorprinsens medalj instiftades av KAK (Kungliga Automobil Klubben) 1975 för att öka intresset för bilsport. Den fick namnet "Motorprinsens medalj" för att slå

fast Prins Bertils stora betydelse för bilsporten i Sverige.

Medaljen utdelas till en svensk tävlingsförare "som under föregående kalenderår inom bilsporten genom utomordentliga tävlingsresultat dokumenterat en överlägsen skicklighet eller till en svensk tävlingsförare som genom en starkt bragdbetonad insats i en tävling utfört en överlägsen prestation."

KÄLLA: DALA-DEMOKRATEN

3D-TEKNIKEN ERÖVRAR TV-VÄRLDEN

Filmen "Avatar" satte trenden – nu är 3D på väg att erövra tv-världen.

– Det går fort nu, säger Per Björkman, utvecklingschef på SVT.

Brittiska tv-bolaget Sky har redan lanserat en 3D-sportkanal som sänder fotboll, boxning och tennis till 1500 barer och klubbar i Storbritannien. Tiger Woods golf-comeback sändes i amerikanska 3D-kanaler.

Teknikjätten Sony planerar att sätta upp minibiografer där allmänheten kan se fotbolls-VM i 3D-format. Panasonic planerar att visa franska öppna tennismästerskapen i 3D i affärer i 58 europeiska länder.

– Det finns ett enormt intresse och det handlar om alla typer av program. Det började med svartvitt och sedan färg. 3D är nästa steg i tv-utvecklingen, säger Brian Lenz, på brittiska Sky.

Biofilmer har hittills varit det största området med Hollywoodproducerade 3D-filmer. James Camerons "Avatar" och Disneys "En julsaga" blev stora publiksuccéer

och banade väg för det enorma intresset.

Nu går teknikutvecklingen med rekordfart. Även glasögonen kan bli onödiga i framtiden.

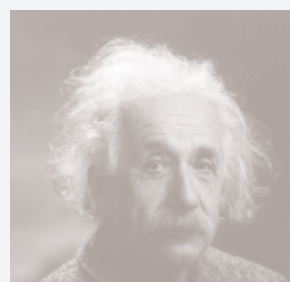
– Det görs försök med teknik där glasögonen inte behövs. Men där är vi inte ännu, säger Lenz.

Per Björkman på SVT är mer skeptisk. Han menar att svenska betalkanaler kan komma att haka på trenden men att det inte är lika intressant för SVT:s del.

– Förvirringen är påtaglig när det gäller teknik och struktur, det man sänder nu kan bara ses i vissa betalkanaler av dem som har en speciell tv. Väntar vi något år kanske vi har tusen i Sverige som kan se 3D, spår han.

TEXT: ULF BERTILSSON

KÄLLA: FILMNYHETERNA

Tänkvärda citat av ALBERT EINSTEIN

1. *Fantasi är viktigare än kunskap.*
2. *Utbildning är det som finns kvar efter man glömt det man lärde sig i skolan.*
3. *Jag har ingen speciell talang, jag är bara frågvis.*
4. *Problem kan inte lösas med samma tankesätt som skapade dem.*
5. *Allting ska göras så enkelt som möjligt – men inte enklare.*

Robert Clair (vit hjälm) är Svevias ansvarige platschef för betongarbetena vid det pågående motorvägsbygget mellan Trelleborg och Vellinge i Skåne. Tibnors säljare Bertil Ekelöf har sett till att bearbetad armering levererats till alla fyra broarna på sträckan.

Efterlängttad motorväg i Skåne

I december togs de första spadtagen till den nya efterlängttade motorvägen mellan Trelleborg och Vellinge. Tibnor levererar armering till Svevia och de fyra broar som finns på den 9,2 kilometer långa sträckan.

Den aktuella vägsträckan har varit särskilt olycksdrabbad och ett av de stråk som länge kallats "Dödens väg". Här passerar i stort sett all tung trafik som använder sig av bilfärjorna till och från Trelleborg i sin förbindelse mellan Sverige och övriga Europa.

Projektet genomförs av Svevia och leds av Robert Clair som ansvarig platschef för betongarbetena.

Bertil Ekelöf på Tibnor jobbar som byggsäljare inom Marknad Sverige med ansvar för södra delen av landet. Han berättar att den nya motorvägen beräknas vara klar under 2011.

– Inom Tibnor är vi vana vid den här sortens armeringsprojekt, säger han. Förutom att vi levererar ett par tusen ton, ser vi till att i förväg anpassa materialet så att det kan användas utan vidare bearbetning

på bygget. Armeringen klipps i rätt längder och bockas. Den sorteras och buntas därefter enligt ritningsspecifikationerna, för att underlätta arbetet. Väl på bygget läggs armeringen på plats i formarna. Det sparar tid och tungt arbete.

Ytterligare ett större vägprojekt pågår just nu i Skåne. Odens Anläggnings Entreprenad AB bygger den så kallade Österleden i Helsingborg. Även här produktionsanpassas och levereras all armering från Tibnor.

– Det är hög service och snabb anpassning efter varierade villkor från kunderna som gäller. Vi har en ny organisation som på kort tid har fått denna verksamhet på plats.

TEXT: KATARINA AVERÅS

TRE SVARAR

Har du genomfört någon riktigt bra idé?

Carl Johan Wahlgren

Chef logistik och produktion, Tibnor

– Förhoppningsvis omsätter jag dagligen idéer, bra och mindre bra, till verklighet. De idéer som haft störst positiv påverkan på mitt liv är idén att gifta mig och skaffa barn.

Kenth Brinkenstrand

Inköpschef Alvenius

– I vintras, när det var så mycket snö på hustaken, byggde jag en "snöskrapa" av en kratta som jag förlängde med ett rör. På så vis gick det att skotta taken väldigt enkelt från marken.

Börje Andersson

Entreprenör, Västervik

– En idé som både jag och min familj haft mycket glädje av, var att jag bestämde mig för att köpa en skogsfastighet söder om Västervik. Eftersom jag jagar och övriga familjen tycker mycket om att plocka svamp och bär, är det alltid uppskattat att tillbringa tid där tillsammans.

Exempel på kända emaljskyltar i Fredrik Sjöbergs samling.

Fredrik Sjöberg anser sig vara mer av skyltnjutare än skyltsamlare även om hans samling är imponerande.

Vackra plåtar som väcker känslor

En 100 år gammal emaljerad plåtbit – hur intressant kan den vara? Jo, så intressant att ett antal samlare av emaljskyltar kan betala femsiffriga belopp för sin drömskylt.

Smälänningen Fredrik Sjöberg samlar på emaljskyltar, hans samling innehåller flera hundra skyltar.

– Men jag är ingen fanatiker, betonar han. Jag samlar på skyltarna mer för att "tycka om" än för att få en jättesamling. Det finns flera i Sverige med större samlingar.

I början av 1990-talet ville han ha en emaljerad skylt, ett barndomsminne, en reklamskylt från Marabou. Det visade sig att alla samlare var väldigt diskreta och inte ville visa upp vad de har.

Hans samlarintresse var ändå väckt och så småningom hade han fått ihop 200 skyltar. Dessa packade han in i sin gamla Golf och åkte upp till Västergötland, där innehavaren av sajten www.samlaren.org/emaljskyltar/ finns.

– Alla mina skyltar plåtades och kan nu avnjutas där, säger Fredrik Sjöberg.

Han älskar att smycka sitt hem med emaljskyltar och är helt fascinerad av sina plåtbitar.

– De är vackra konsthantverk, reklamhistoria och samlar-

föremål i ett. Tänk en bit plåt som kupas manuellt med en hammare, täcks med emalj, bränns i 800 grader i en ugn, tas ut och får ett nytt lager färg, sedan in i ugnen igen, tills hela mästerverket är färdigt.

Fredrik berättar att man på slutet av 1800-talet gjorde litografiska plåtskyltar innan emaljskyltarna blev dominerande i början av 1900-talet.

– 1920-talet var gulddecenniet. Det sista bra året var 1935. Vi har det bra i Sverige, som inte haft krig. Ute i Europa förstördes mycket under andra världskriget. Där är ändå samlandet större, men marknaderna är lokala – man vill ha sitt eget språk på skyltarna.

Vilken är din egen drömskylt? Söker du efter något speciellt?

– Nej, jag har redan hittat drömskylten. Det är min svarta Marabou-skylt, som pryder väggen ovanför soffan. Jag tycker den är världens vackraste emaljerade plåtbit!